

gemeente
Schiedam

PROGRAMMA ECONOMIE

20
17

WWW.SCHIEDAM.NL/ECONOMIE

De sociaal-economische ontwikkeling van een stad wordt deels gedragen door de economie. Een gezond bedrijfsleven en voldoende banen vormen de basis voor sociale stijging. Schiedam wil de sociaal-economische ontwikkeling zo goed mogelijk stimuleren. Daarin is de gemeente Schiedam één van de spelers. Samen met ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen werkt Schiedam aan tal van verbeteringen, vanuit verbinden, vernieuwen en innovatie. Vernieuwing, ook van bedrijfsvoering, is urgent, want de economie en vraag naar arbeidskrachten groeit, en technologische ontwikkelingen vragen om nieuwe kennis en kunde. Om onze krachtige concurrentiepositie te behouden en te versterken, werken alle partijen intensief samen aan een duurzame en vitale ontwikkeling van onze economie. Denk aan de vernieuwing van de kenniseconomie, herstructurering en verduurzaming van bedrijventerreinen, het optuigen van een innovatieprogramma en investeringen in de circulaire economie. Deze opgaven werken we samen met het bedrijfsleven verder uit.

SAMENHANG EN SAMENWERKEN

Door goede samenwerking binnen en buiten de stadsgrenzen, bereik je méér. Daarom zet Schiedam stevig in op coalities, gaat partnerschappen aan en haakt aan op regionale netwerken. Met de gerichte stimulering van een innovatief klimaat, worden vernieuwende bedrijven aangetrokken. Innovatie, goed onderwijs en een aantrekkelijke arbeidsmarkt zijn nodig voor de transitie naar de 'next economy'. Voor een succesvolle en toekomstbestendige economische ontwikkeling werken gemeente en ondernemers met een samenhangende aanpak: tussen gebieden, tussen gebieden en thema's, met andere Schiedamse programma's en met partijen in stad en regio. Die samenhang is niet alleen te vinden in ruimtelijke verbindingen, maar ook in sectoren. Hoe verbinden we onze maakindustrie en medische technologie? Hoe verbinden we netwerken van kennis, mensen en middelen nog beter met elkaar? De gemeente kan hier een verbindende rol vervullen en daarbij onder andere kennis en informatie inbrengen.

Meerwaarde bieden en kansen creëren

De vier gebiedsgerichte opgaven moeten elkaar gaan versterken. Een goede stationsomgeving en stadsentree zijn belangrijk voor de binnenstad. Een levendige binnenstad kan een aantrekkelijk vestigingsmilieu vormen voor kenniswerkers. De intercity-status van station Schiedam is van belang voor de werklocaties langs de A20, maar ook voor de binnenstad als goed bereikbare woonlocatie in de metropoolregio. In de A20-zone zijn veel bedrijven gevestigd die innovatieve producten en diensten leveren aan de havens. De historische kwaliteit van het distilleercluster Nieuw-Mathenesse en de uitstraling van de havens ondersteunen het imago van Schiedam. De verbinding tussen de binnenstad en het distilleercluster is van belang, maar ook de relatie van de binnenstad met het hoogwaardige woon- en werkgebied dat zich in Merwe-Vierhavens ontwikkelt, is belangrijk. Daarom streeft de gemeente ernaar de meerwaarde en kansen van de relaties tussen de gebieden en met de regio optimaal te benutten, waardoor Schiedam de opgaven beter kan realiseren.

Wethouder Alexander van Steenderen (Economie) stelt dat een integrale aanpak nodig is om Schiedam aantrekkelijker te maken als vestigingsplaats voor ondernemers: "Samen met de Schiedamse ondernemers staan we voor een duurzame ontwikkeling van onze economie en onze stad, waarmee we ook in de toekomst aantrekkelijk blijven voor bedrijven om hier te investeren."

SCHOUDER AAN SCHOUDER

Samen met partijen binnen de stad, maar ook met partijen vanuit de regio, gaat Schiedam schouder aan schouder alle plannen verder uitwerken en realiseren. Een stad is nooit klaar, en een economisch programma hangt nauw samen met de andere opgaven van gemeente en partners in de stad en regio, zoals verduurzamen en woonprogramma's. Dit uitvoeringsprogramma blijft dan ook een dynamisch document dat op basis van voortschrijdend inzicht eens in de twee jaar kan worden bijgesteld.

Gebiedsontwikkeling als economische strategie

Aan de herstructurering van de bedrijventerreinen, de ontwikkeling van Schieveste, de integrale ontwikkeling van de havens en aan de binnenstad wordt hard gewerkt. In de A20-zone en Nieuw-Mathenesse wordt samen met tal van partijen gewerkt vanuit een samenhangende gebiedsaanpak aan het totale 'vestigingsmilieu' en niet uitsluitend op de fysieke ingrepen. De A20-zone wordt zo een innovatieve hotspot in het hart van de metropoolregio. Om het ondernemersklimaat te versterken, koppelen partijen deze aanpak en acties daar ook aan bijvoorbeeld onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie. Schiedam heeft een aantal kwaliteiten, zoals de economische structuur van de bedrijventerreinen, havens en historische binnenstad in combinatie met de centrale ligging, die alle partners verder willen benutten.

Op 1 december 2016 zetten we een eerste stap richting de innovatieagenda tijdens 'START up NOW!' in de Van Heekstraat in de 's-Gravelandsepolder. Jan Rotmans, hoogleraar Transitiekunde, schetste een toekomstbeeld voor ondernemend Schiedam. Vier Schiedamse ondernemers presenteerden hoe zij innovatie toepassen in hun bedrijf.

SAMEN KANSEN PAKKEN

EEN LEVENDIGE EN VITALE HISTORISCHE BINNENSTAD

Schiedam kan zich onderscheiden met een unieke historische binnenstad. Samen met partners wordt de binnenstad ontwikkeld tot een levendige plek binnen de metropoolregio, met detailhandel, wonen, cultuur en voorzieningen, en ook als werkmilieu voor ondernemers in de innovatieve en creatieve sector.

CREATIEVE ONDERNEMERS EN KENNISWERKERS

Online verkopen zorgen voor een krimpend winkelbestand. De leegstand is moeilijk voor de zittende winkeliers, maar biedt ook ruimte voor de nieuwe economie. De binnenstad wordt een aantrekkelijke werklocatie voor kenniswerkers en creatieve ondernemers. De kenniseconomie ontwikkelt zich wereldwijd snel, waardoor binnensteden nieuwe werklocaties gaan vormen. De koffiehoeke als werkplek is niet meer voorbehouden aan jonge creatieven met laptop. Daarom versterkt Schiedam de stedelijke kwaliteit van de binnenstad met woonruimte voor nieuwe stedelingen, inclusief horeca, cultuur en winkels. Zo trekken we mensen met een midden- of hoger inkomen, jonge midden- en hoger opgeleiden en creatieve ondernemers. We stimuleren een vitale, nieuwe economie en een bruisende stad met ondernemers in de innovatieve sector die in de binnenstad willen werken en wonen. Als samenwerkingspartner en dienstverlener kan Schiedam deze ontwikkeling verder versterken.

Investeringslonen

In de afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in het centrum, wat positief is voor de horeca, de kwaliteit van de panden en de buitenruimte. Het vertrouwen in de toekomst groeit. Er is een toenemende investeringsbereidheid van ondernemers van binnen en buiten Schiedam. De

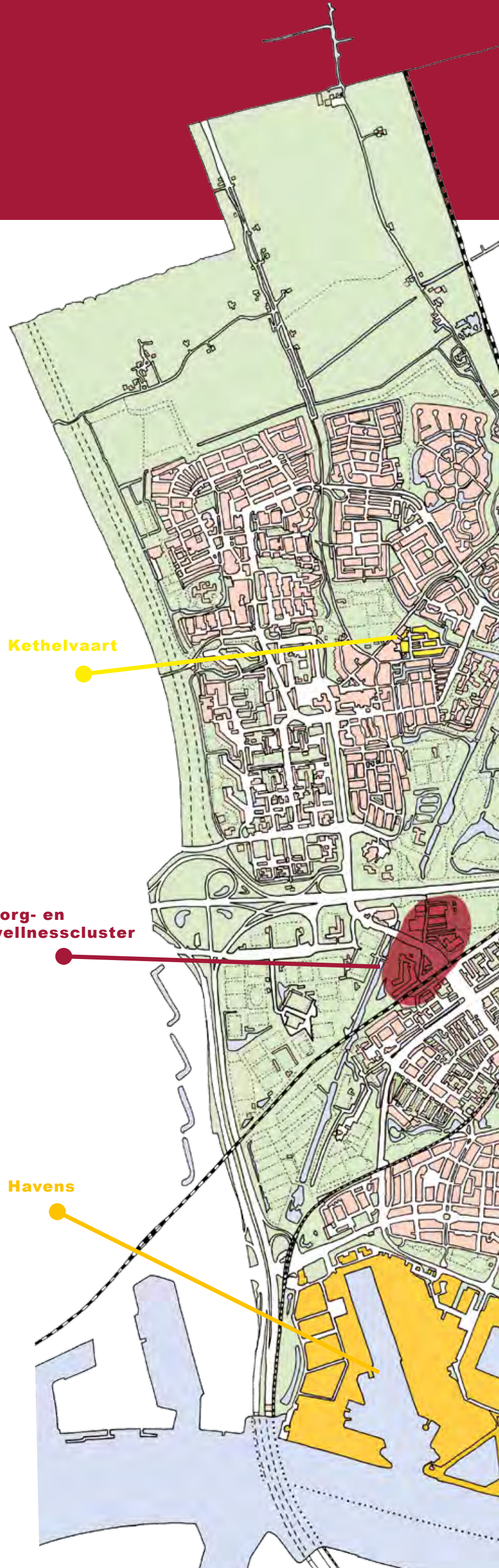

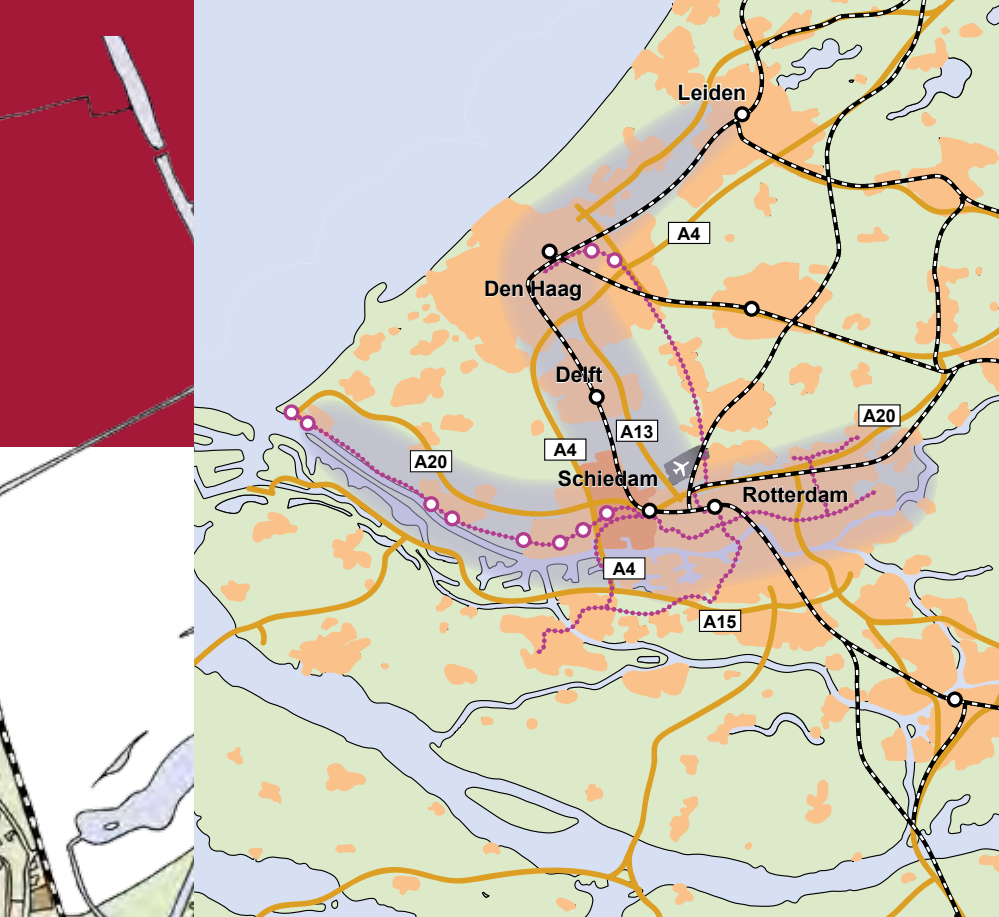
vernieuwing van de economie, de trek naar de stad en de aantrekkingskracht van historische steden, bieden kansen. Met het transformeren van bedrijfspanden naar aantrekkelijke stedelijke woon- en werkruimten voor de nieuwe economie, ontstaan nieuwe ontwikkelingen. 'Winkelen als beleving' is en blijft een onlosmakelijk onderdeel van een binnenstad. Binnen de winkelsector wil Schiedam vooral herontwikkelen, de kwaliteit verbeteren zonder uitbreidingen en zelfs inkrimpen.

Kethelvaart

Zorg- en
wellnesscluster

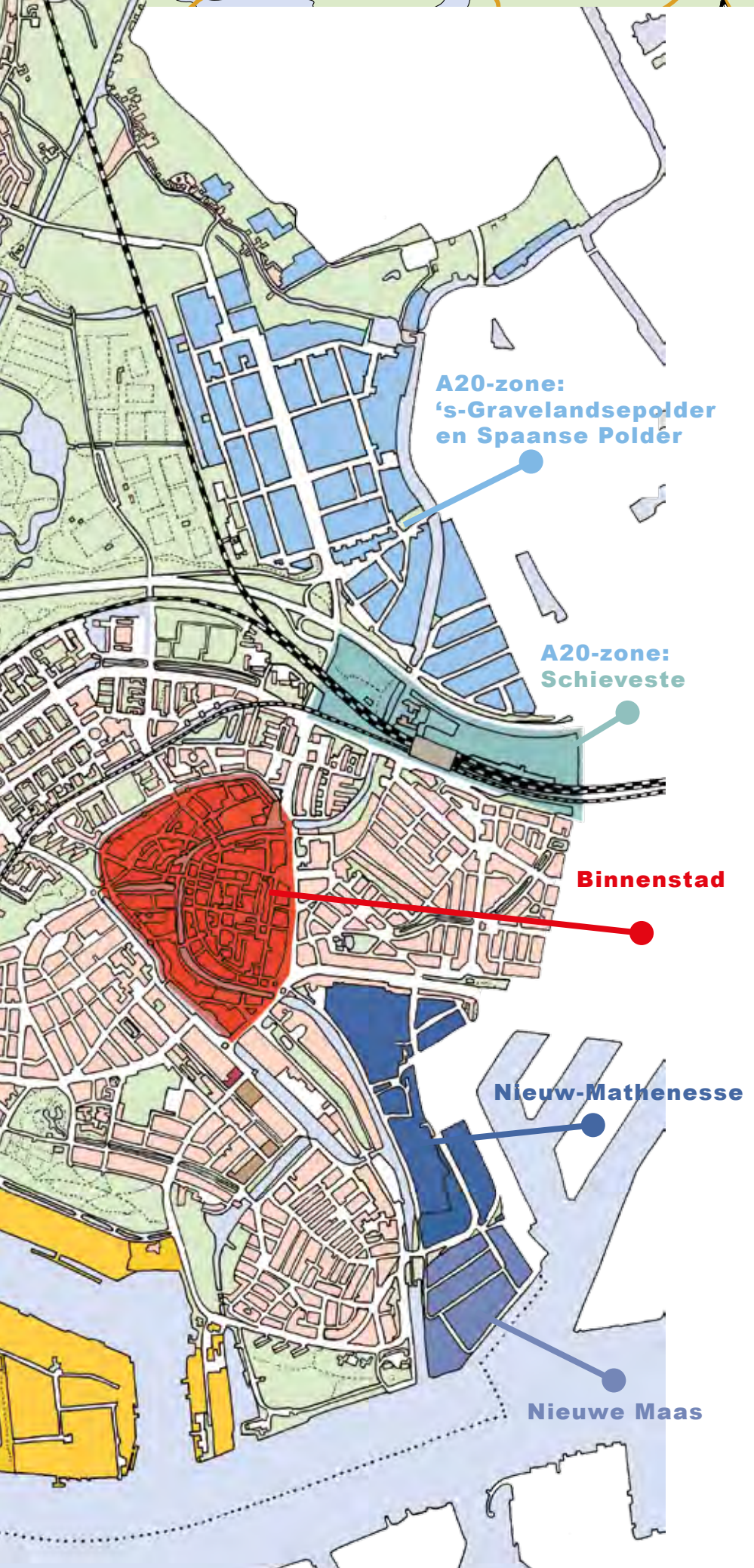
Havens

A20-ZONE: INNOVATIEVE HOTSPOT IN HET HART VAN DE METROPOOLREGIO

In het gebied rondom de rijksweg A20, kortweg A20-zone, is ruimte voor kantoren, leisure en wonen, en zijn bedrijfsruimten beschikbaar voor de kennisintensieve maakindustrie, start-up's en doorgroeiers. Via acquisitie, netwerken, samenwerkingsverbanden en via branding, ondersteunt Schiedam daar de ontwikkeling van de innovatieve maakindustrie.

Schakel in de kennisketen

De A20-zone is een combinatie van de bedrijventerreinen Spaanse Polder en 's-Graveland ten noorden van de A20 en het knooppunt op en rond het station Schiedam Centrum: Schieveste. Het ligt op de centrale as Leiden – Dordrecht in de metropoolregio als een schakel in een keten van kennisinstellingen, universiteiten en werklocaties. Het gebied heeft de potentie om als een innovatieve hotspot in het hart van de metropoolregio te gaan fungeren. Daarom worden hier de innovatieve maakindustrie en de logistieke en distributiefuncties van grote én kleine spelers verder versterkt.

KNOOPPUNT MET KENNISINTENSIEVE BEDRIJVEN

De terreinen en het knooppunt A20-zone is een samenhangend gebied: de innovatieve hotspot. Op en rond het station wordt de knooppuntfunctie en het multifunctionele karakter versterkt met een variëteit aan stedelijke functies zoals kantoren, commerciële ruimten, wonen, onderwijs en leisure. De kwaliteit en daarmee aantrekkelijkheid van die omgeving krijgt een impuls door de zone langs de A20 als etalage van het gebied te ontwikkelen, een jachthaven met horecafunctie toe te voegen en de buitenruimten rond het station te verbeteren. Kennisintensieve bedrijven in de maakindustrie krijgen zo steeds meer aantrekkelijke ruimte. Het vernieuwen van het vastgoed op de bedrijventerreinen en investeren in netwerken van ondernemers staan daarvoor hoog op de agenda. Samen met de ondernemers werkt de gemeente Schiedam nu al hard aan de innovatiekracht. Met de gemeente Rotterdam gaan we nog nauwer samenwerken aan veiligheid, beheer en ontwikkeling van de A20-zone.

A20-ZONE ALS INNOVATIEVE HOTSPOT

DE HAVEN: STERK MARITIEM CLUSTER IN EEN DUURZAME LEEFOMGEVING

De positie van het havengebied wordt versterkt naar een hoogwaardig vestigingsmilieu voor maritieme maakindustrie en dienstverlening. Dat wordt breed aangepakt: met verschillende fysieke ingrepen, op sociaal-maatschappelijk vlak en op het gebied van duurzaamheid en leefbaarheid. Het verbeteren van de aansluiting op en betekenis van het gebied voor de stad is een cruciale opgave.

Aantrekkelijk vestigingsmilieu voor maritieme maakindustrie

Het Schiedamse havengebied wordt de komende tijd verder versterkt en vernieuwd. Bijvoorbeeld door innovatie en kennisuitwisseling te stimuleren, netwerken te steunen van bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen, en door het aantrekken van nieuwe bedrijven. Door o.a. het saneren van het slibdepot, kadeherstel en herverkaveling kan de fysieke haveninfrastructuur worden vernieuwd. Gebruik van restwarmte, windenergie en walstroom verhoogt de duurzaamheid en vermindert de milieuhinder. Om de bereikbaarheid te verbeteren en de mobiliteit te verduurzamen, verbetert de gemeente de infrastructuur, legt ze opstapplaatsen aan voor de watertaxi, voert ze mobiliteitsmanagement in en ontwikkelt ze oplossingen voor 'last-mile'. Het gebied wordt aantrekkelijker met natuurvriendelijke oevers, betere kwaliteit van de buitenruimte, toegankelijkheid en verbindingen met de omgeving. Met bewuste branding en versterking van het imago kan een betere verbinding met de stad ontstaan en een positieve positionering in de regionale economie.

SAMENWERKEN IN COALITIES

De gemeente zoekt actief samenwerkingspartners op en sluit coalities, omdat Schiedam een verantwoordelijkheid deelt met partijen die in de stad willen investeren. Zo kan de gemeente samenwerkingsverbanden van ondernemers onderling en met andere partijen bevorderen en steunen. In elke gebiedsaanpak staat het samenwerken in coalities voorop. Schiedam stimuleert ondernemersverenigingen om zowel binnen als buiten de stad en regio gesprekspartners te organiseren en onderling een netwerk op te bouwen en te onderhouden. Voor alle bedrijventerreinen en andere werklocaties wordt gestreefd naar een goede organisatie, zoals de Bedrijven investeringszone (BIZ) op bedrijventerrein Vijfsluizen. Op regionaal niveau zijn clustergerichte en innovatie netwerken van belang, waarin ook de gemeente participeert. Voor een aantrekkelijke stad en een succesvolle economische ontwikkeling van Schiedam is ook binnen de gemeente een samenhangende inzet op vele beleidsterreinen nodig. Vanuit het programma Economie doet de gemeente voorstellen voor gemeentelijke programma's zoals Wonen, Dienstverlening, Duurzaamheid, Cultuur en Stadsmarketing.

Wethouder Nathalie Gouweleeuw
(bedrijventerreinen en maritieme ontwikkeling):
"De Schiedamse bedrijventerreinen kennen een uitstekende bereikbaarheid. Ze liggen centraal in de regio én bovenop verkeers- en vervoersknooppunten. Met het uitvoeringsprogramma werken we nu verder aan het benutten van die goede bereikbaarheid. Zo biedt bijvoorbeeld de A20-zone ondernemers een uitgelezen kans om deze te ontwikkelen tot een innovatieve hotspot."

Op Vijfsluizen worden gigantische mobiele platforms, jack ups, voor op zee ontwikkeld en wordt gewerkt aan offshore windenergie.

Tussen de wereldspelers!

Het Schiedamse havengebied bestaat uit het gebied Vijfsluizen, de Wiltonhaven en de Wilhelminahaven. Daar zijn meerdere wereldspelers gevestigd die internationaal aan de top staan van de innovatieve maritieme maak- en offshore-industrie. In groot-Rotterdam zijn veel kleinere, hoogwaardige, arbeidsintensieve maritieme en offshore gerelateerde ingenieursdiensten en toeleveranciers gevestigd. En belangrijke Europese kennisinstituten als TU Delft, EUR en TNO liggen op steenworp afstand. Het Schiedamse maritieme cluster is nauw verbonden met de Rotterdamse haven, en is door de activiteiten, schaal en innovatiekracht sterk onderscheidend. Het belang van het maritieme cluster voor de stad en regio is groot. Het verbeteren van de betekenis van het gebied voor de stad is cruciaal, ook voor de verbinding met andere innovatieve hotspots zoals RDM.

Op 19 mei 2016 vond de Inkoopdag mkb plaats waarbij zo'n 200 Schiedamse ondernemers aanschoven in de foyer van Theater aan de Schie om over het vernieuwde inkoopbeleid en aanbestedingsplannen van de gemeente Schiedam te horen.

NIEUW-MATHENESSE / NIEUWE MAAS: AUTHENTIEK ONDERNEMEN NABIJ DE HISTORISCHE BINNENSTAD

Het gebied Nieuw-Mathenesse / Nieuwe Maas wordt door herstructurering en modernisering van de bestaande bedrijven ruimtelijk en duurzaam ingepast in de omgeving. Zo kan het gebied goed aansluiten op de binnenstad én op de kansen die de transformatie van het Rotterdamse Merwe-Vierhavensgebied (M4H) gaat bieden. Het gemengde karakter rond het distilleercluster blijft gehandhaafd.

Versterken van distilleercluster en afstemmen met M4H

Met het aantrekken van nieuwe distilleerderijen en daaraan gerelateerde bedrijven wordt het distilleercluster versterkt. Op terreingedeelten waar de erfpachtrechten zijn verlopen, wil de gemeente ondernemers stimuleren verouderd bedrijfstuurgood te vernieuwen. Er liggen kansen om het gebied om te vormen tot duurzaam bedrijventerrein in een stedelijke omgeving. Met herinrichting van de wegen in het gebied vernieuwt Schiedam de openbare

ruimte. Doel is het gebied aantrekkelijker te maken, bijvoorbeeld door het bieden van ruimte aan de creatieve sector, het bevorderen van de uitstraling van bedrijfspanden, ondersteunen van opleiding van werknemers, vormen van netwerken en stimuleren van kennisuitwisseling. Samen met de gemeente Rotterdam wil Schiedam de gebiedsontwikkelingen van Nieuw-Mathenesse en M4H afstemmen tot een modern, innovatief stedelijk gebied.

Werken aan een economisch sterke (metropool)regio

Schiedam werkt samen met 23 buurgemeenten actief aan de ontwikkeling van de metropool-regio Rotterdam Den Haag. Onze gezamenlijke specialisaties vullen elkaar aan tot een internationaal concurrerende stedelijke regio. Door samenwerking in Waterweg-verband, benutten we kansen in netwerken en met partners in de omgeving. Een vitale regio en sterke economische regionale structuur zijn in het belang van de stad en het bedrijfsleven. De sociaaleconomische ontwikkeling van Schiedam is verweven met de economie van de regio. De zuidelijke Randstad met zijn wereldhaven concurreert internationaal. Schiedam ligt ruimtelijk/economisch op de centrale as Leiden – Den Haag – Rotterdam – Dordrecht en maakt deel uit van het stedelijk gebied en de Rotterdamse haven. Met ons maritieme cluster en maakindustrie zijn de gemeenten op die metropool-as ook onze 'natuurlijke' economische partners. Met Maassluis en Vlaarding is er samenwerking vanuit de onderscheidende profielen en kwaliteiten. In Waterweg-verband werken we samen aan onderwijs, arbeidsmarkt, zorg, wonen, sociaal domein en mobiliteit. We investeren samen in vernieuwing, innovatie en netwerken, en participeren in regionale netwerken, ook op gebied van economie.

GROTE DIVERSITEIT IN ONDERNEMINGEN

Nieuw-Mathenesse is het oudste bedrijventerrein van Schiedam, vlakbij de historische binnenstad. Hier zijn de grootste Schiedamse distilleerderijen gevestigd met een internationale marktpositie en faam. Het bedrijventerrein is heel divers, maar deels verouderd: met hele grote en veel kleine ondernemingen, met moderne bedrijfspanden naast monumenten, met maakindustrie en ateliers naast innovatieve ondernemingen. Het gebied biedt kansen voor een duurzame en

economisch vitale ontwikkeling, maar vraagt wel om vernieuwing. Samen met ondernemers werkt de gemeente daarom al aan revitalisering en herstructurering. De bedrijven in het gebied sluiten aan bij de hoogwaardige, moderne en innovatieve ontwikkelingen in Merwe-Vierhavens M4H, dat samen met RDM het Rotterdam Innovation District vormt. Tegelijkertijd sluit het gebied aan op de historische kwaliteiten van de Schiedamse binnenstad.

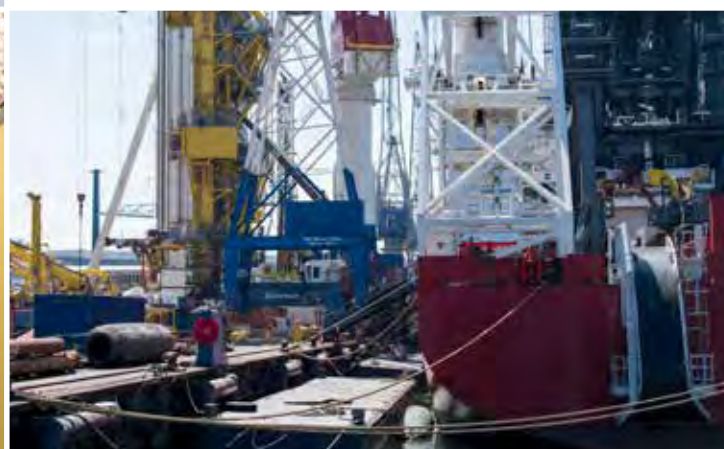

PROFESSIONEEL PARTNER EN GOEDE DIENSTVERLENING

De huidige regelgeving kan voor het bedrijfsleven belemmerend werken. Ondernemers moeten voor allerlei zaken nog langs verschillende loketten bij de gemeente en stuiten op veel regels. Daardoor gaat helaas veel tijd verloren. Schiedam wil naar een snelle, simpele en transparante dienstverlening met een nieuw, initiërend en actief accountmanagement EZ. Ondernemers moeten snel kunnen weten wat wel en niet kan.

De accountmanagers vormen een belangrijk aanspreekpunt voor ondernemers. Zij kunnen de follow-up en begeleiding van ondernemersplannen

binnen de gemeente goed regelen. Per bedrijventerrein is één accountmanager actief. Die denkt mee met de ondernemers en werkt samen met hen en partners aan de ontwikkeling van dat bedrijventerrein. De accountmanagers vormen de spil in het web en beheren het netwerk van ondernemers en partners, in de stad en regio. Zij initiëren en stimuleren onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen en werken samen met partners aan een strategie voor economische duurzame ontwikkeling van het terrein. Het team EZ wordt op stedelijk niveau een helder aanspreekpunt voor externe (economische) initiatieven.

SCHIEDAM STIMULEERT ACTIEF EEN INNOVATIEF KLIMAAT

Schiedam stimuleert, faciliteert en draagt innovatie actief uit. Zowel voor de concurrentiepositie als voor een toekomstbestendige economische ontwikkeling wordt innovatie immers steeds belangrijker. Innovatie vindt niet alleen plaats binnen bedrijven, maar is veelal het resultaat van open netwerken en onderlinge samenwerking. Innovatie vergt ruimte, een open plek en een creatief klimaat voor ondernemers. Als gemeente willen we plekken organiseren en faciliteren waar ondernemers samenkomen en bruisende innovatiemilieus ontstaan. Daaraan koppelt Schiedam graag continu scholen, universiteiten en leer-werkinstellingen. Naast het zelf bieden of faciliteren van fysieke ruimte voor (innovatieve) ondernemers, stimuleren we bestaande bedrijven om ruimte te bieden aan start ups.

Door het bevorderen en faciliteren van netwerken en kennisdeling, brengt Schiedam kennis, onderwijs, talent, (innovatieve) ondernemers, bedrijfsleven en overheid bij elkaar. Ontmoetingen kunnen vanzelfsprekend zowel fysiek als digitaal plaatsvinden. De gemeente wil steeds meer een stimulerende en faciliterende rol spelen. Waar nodig via vermindering van regelgeving en versnelling van interne processen. Regelgeving mag niet beperkend werken voor innovatie. Een goede positionering en branding van Schiedam zorgt voor verbinding, omdat het een bijdrage kan leveren aan lokaal bewustzijn, zelfvertrouwen, trots en betrokkenheid. Met ondernemers werkt Schiedam aan positionering van het gebied, en stedelijk aan het innovatieve imago van de stad.

Verbeteren aansluiting vraag en aanbod onderwijs en arbeidsmarkt

Voor een gezonde lokale economie is voldoende aanbod aan goed gekwalificeerd personeel belangrijk. Daarom ondersteunt Schiedam de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven in het ontwikkelen van onderwijsarrangementen voor jeugd, jongeren en volwassenen. Zo wordt de mobiliteit van de Schiedamse beroepsbevolking gestimuleerd. Het type bedrijfsleven in Schiedam vergt vooral voldoende aanbod van (hoogwaardig) technische vaklui. Door ook MBO en HBO aan de stad te verbinden, kunnen curricula en onderwijsvormen nog beter wordt afgestemd op de gevraagde competenties van de toekomst. De arbeidsmarkt en de economie van de toekomst vragen om wendbare mensen en organisaties. De verhoging van de AOW leeftijd en de dynamiek op de arbeidsmarkt vergen vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van mensen. Wie investeert in 'een leven lang leren', blijft deelnemen aan de maatschappij.

